

VENDAR VSAJ ENKRAT NA TRIGLAVU

Nadžkof Šuštar ob Aljaževem stolpu

Najbrž si veliko Slovenk in Slovencev želi, da bi kdaj prišli na Triglav. Nekateri se ponašajo, da so bili že dvajsetkrat, tridesetkrat na Triglavu, drugi, da gredo dvakrat na dan na najvišjo slovensko goro. Bog daj, da bi bilo še veliko takih, ki bi vso pot peš prišli na Triglav, ne pa s helikopterjem do Kredarice in se potem ponašali, da so »bili na Triglavu«. Upajmo, da Planinska zveza Slovenije in uprava Triglavskega narodnega parka ne bosta dovolila takega »hribolaska« s pomočjo helikopterja.

Tudi sam sem si od zgodnje mladosti želel, da bi se kdaj povzpel na tega očaka slovenskih gora. Kot Dolenjc sem imel seveda kaj malo priložnosti za take poti v gore. Kot dijak v tistih časih tudi med počitnicami nisem imel možnosti, da bi počitnice – razen nekaterih izjem – prebil drugače kakor z delom doma na kmetiji. Po maturi pa sem odšel na študij v inozemstvo in sem se šele po 35 letih vrnil za stalno v domovino.

Med svojim 27-letnim bivanjem v Švici sem bil večkrat na gorah na višini preko 3000 m v Engadinu. Na Gornergrat v Valisu, ki je visok 3089 m, je speljana zobata železnica; na tej višini sem doživel sončni vzhod in zahod – nepozabno doživetje! Toda v Švici velja za pravega planinca tisti, ki je bil na višini preko 4000 m. To se mi je posrečilo le enkrat, ko sem bil z manjšo skupino – z vodnikom seveda in privezan na vrvi – na Biancograt 4056 m, v bližini Matterhorna v Valisu. Matterhorn sem si ogledoval le s podnožja, s Hornlihütte.

Po imenovanju za ljubljanskega nadškofa leta 1980 sem imel možnost, da sem dva, tri tedne dopusta preživel v znani Mlakarjevi vili med sv. Janezom in Staro Fužino ob Bohinjskem jezeru. Vsako jutro sem se na poti k cerkvi sv. Pavla oziral na Triglav. Velikokrat je bil v megli, tu in tam pa se je pokazal v vsej svoji veličastnosti v jutranjem soncu. Posebno lep pogled nanj in na njegove sosedje je bil z Vogla, kamor sem šel – seveda z žičnico – vsako leto.

Leta 1987 pa je ob počitnicah v Bohinju vendar dozorel načrt in sklep, da bi šel z Rudnega polja mimo Vodnikove kočice in Kredarice na Triglav. Izkušeni planinci so me nagovarjali, da bo šlo, in to kljub mojim letom – bil sem v 67. letu – in kljub pomanjkanju vsake priprave z manjšimi gorskimi vzponi. Tisto jutro, ki je bilo določeno za odhod – bilo je 11. avgusta 1987 – je vreme

slabo kazalo. Domačini so odsvetovali pot. Vendar smo se odločili, da gremo, posebno ker je vodstvo prevzel župnik Martin Erklavec iz Begunj, ki je bil že večkrat na Triglavu. Med svojo planinsko opremo si je naložil celo video kamero, da bi posnel pot in prihod na Triglav, če se bo to posrečilo, če ne, pa bo vsaj poskus in dokaz dobre volje.

Vreme je res slabo kazalo. Ko smo bili na poti od Rudnega polja proti Vodnikovi koči, je od časa do časa začelo deževati. Pri Vodnikovi koči smo radovedno spraševali tiste, ki so se vračali s Triglava, kakšno je vreme in kako kaže. Opogumljali so nas in tako smo nadaljevali pot. Zame je bila pot tu in tam precej nenavadna. Vendar smo okrog šestih zvečer ob lepem vremenu srečno prišli na Kredarico. Planincev je bilo izredno veliko. Če si ne bi prej zagotovili prenočišča, bi se morda mogli stisniti še kje na hodnikih, ki so bili, kakor tudi vsi drugi prostori, dobesedno natrpani. Pri večerji so se nam pridružili še nekateri znanci in sodelavci meteorološke postaje na Kredarici, ki so tudi ljubeznivo razložili in pokazali svoje naprave in delo.

Noč je bila jasna, v mesečini se je lepo videl Triglav. Večkrat sem šel pogledat, kakšno bo vreme jutraj. Ni bilo ravno popolnoma jasno, vendar smo ob pol šestih jutraj odrinili na pot. Pred nami so bile že skupine, za nami pa še več, tako da je kmalu nastala prava procesija. Za vodnika so mi

Somaševanje pri Mariji Snežni na Kredarici

v skrbeh zaradi moje nezkušenosti in nepripravljenosti za zadnji del vzpona na Triglav dali starejšega moža, ki je bil nad petstokrat na Triglavu. Res me je skrbno spremljal, posebno še, ko smo se vračali.

Še pred sedmo uro smo dosegli vrh. Priznati moram, da sem bil vesel in nemalo ponosen, ko sem se dotaknil Aljaževega stolpa. Zvezde na stolpu ni bilo več; nedolgo prej je bila odlomljena, pa je niso pritrdili več nazaj. Kakšno znamenje je danes na Aljaževem stolpu, se sam nisem mogel prepričati. Razgled s Triglava je bil veličasten, čeprav so ga tu in tam zastirali oblaki. Zaradi izredno velikega števila planincev se nismo mogli dolgo zadrževati pri Aljaževem stolpu in na vrhu Triglava, da bi še drugim dali prostor. Na poti nazaj smo se morali pogosto umikati skupinam, ki so prihajale na Triglav. Na Kredarici pa se je zbrala velika množica. Precej duhovnikov je prišlo samo na Kredarico zaradi maše, ki je bila napovedana na prostem, približno na istem kraju, kjer je nekdanja kapelica, ki je bila po vojni porušena.

Maša na prostem s pogledom na Triglav, kjer je bilo triglavsko pogorje en sam veliki oltar v naravi, je bila nekaj veličastnega. Vse priznanje osebju v Domu na Kredarici, ki nam je šlo izredno na roko ob pripravi na mašo! Kot so mi pripovedovali, omogočijo za skupine, ki to želijo, tudi maševanje v Domu.

Da je bila maša in petje najprej iskrena zahvala Bogu za tako lep slovenski gorski svet in za vso našo domovino, se razume samo ob sebi. Aljaževa pesem »Oj Triglav moj dom, kako si krasan« je dobila na tem kraju še poseben pomen. Poleg zahvale pa smo Bogu priporočili vse planince, ki v vedno večjem številu prihajajo v gore, da bi dosegli svoj cilj in se srečno vrnili domov. Saj ne mine leto, da bi ne bilo smrtnih nesreč v gorah.

V nagovoru sem veliki zbrani množici omenil, da si bomo prizadevali za ponovno zgraditev kapele na Kredarici, čeprav takrat še ni dobro kazalo. Poslušalci so odgovorili z navdušenim ploskanjem. Nekdo je spontano vzel svoj planinski klobuk in oznanil, da zbira prve darove za kapelico na Kredarici. Koliko je nabral, mi ni znano. A ker se je za kapelo zavzel drugi »slovenski Aljaž«, župnik Franc Urbanija iz Dovjega, je prišla zadeva in denar, prizadevanje za dovoljenje in gradnja kapele v dobre roke. Nekaj let pozneje sem mogel blagosloviti novo kapelo na Kredarici.

Pot nazaj v dolino je bila veliko hujša in zame težja, kakor pa pot na Triglav, posebno ker je kmalu začelo deževati. Od Vodnikove kočice do Rudnega polja je vedno bolj deževalo, tako da smo prišli do avtomobilov pošteno premočeni. V Bohinju mi je potem ta ali oni omenil, da mi je napovedal dež, saj so ga Bohinjci še posebej navajeni, ker pravijo, da ima dež v Bohinju mlade. Po tem prvem vzponu na Triglav, ki bo ostal tudi edini, sem še z večjim spoštovanjem večkrat od daleč zrl na Triglav, ki sedaj ni najvišja gora v Jugoslaviji, ampak v svobodni in neodvisni državi Sloveniji.

Medtem so posebno po prizadevanju župnika Franca Urbanija iz Dovjega in Planinskega društva Dovje tekale priprave za izgradnjo kapele na Kredarici. Bilo je nekaj zapletov in težav; vse podrobnosti mi niso znane. Ob izredni požrtvovalnosti mojstrov in delavcev je bila kapela – ne sicer prav na istem mestu kot je bila prejšnja – toliko dokončana, da je bila predvidena blagoslovitev v sredo, 19. avgusta 1992. Bilo je izredno lepo vreme. Zbralo se je okrog 5000 ljudi in nad 70 duhovnikov. Tokrat si nisem upal peš na Kredarico, zato sem hvaležno sprejel ponudbo, da me iz Mojstrane odpeljejo s helikopterjem. Ob tako velikem številu tistih, ki so prišli peš, nekateri prejšnji dan, drugi

ponoči in zgodaj zjutraj, mi je bilo kar nekoliko nerodno, ko sem stopil iz helikopterja. Toliko bolj pa sem bil vesel drugih starejših in posebno zelo veliko mladih, ki so prišli na Kredarico. Nekateri so šli »mimogrede« še prej na Triglav, drugi so pa po maši nadaljevali pot. Poleg kapele sem blagoslovil še zvonove in sliko Matere božje.

Župnik iz Dovjega je prevzel skrb, da je bila poleti vsako nedeljo maša na Kredarici. Vesel sem, da je vedno dovolj duhovnikov, včasih tudi več, ki mašujejo v tem tako mogočnem in lepem planinskem svetu in nudijo vernim možnost, da se ob nedeljah tudi na poti v hribe srečajo s Kristusom v evharistični daritvi in da jih okrepi božja beseda. Tako se še bolj utrjuje prijateljstvo med ljubitelji gora in jim daje novih moči za nadaljevanje poti domov in naprej v prihodnost. Bog daj srečo!

Alojzij Šuštar